

Fællesudvalgets Indstillinger sættes til Forhandling.

Ordføreren (E. Rasmussen): Som Ordfører her i Folketinget for det Fællesudvalg, der har været nedsat angaaende Forslag til Lov om Kapitelstakster m. m., skal jeg begynde med at udtale min Beklagelse af, at det ikke har været muligt i dette Fællesudvalg at opnaa Enighed. Der er sikkert en Del af Yderne ud over Landet, der har næret det Haab, da de saa, at der blev fremsat et saadant Lovforslag i Folketinget, at de skulde slippe fri for at betale den urimelig høje Kapitelstakst i Aar, og jeg synes, at efter som Forhandlingen førtes videre her i Folketinget, maatte det Haab fæstne sig, fordi vi her i Folketinget ved tredie Behandling opnaaede en Overenskomst mellem alle Partier. Naar det nu viser sig, at der ikke har kunnet opnaas Enighed i Fællesudvalget, er det ret naturligt, at de omtalte Mennesker vil lide en stor Skuffelse. Men saa er der andre, der sikkert vil glæde sig, særlig dem, som i Aar kan nyde Fordelen af denne Krigssituation endog i den Grad, at en enkelt Mand kan tjene 50,000 til 60,000 Kr. paa den.

Ved Sagens første Behandling her i Folketinget blev der af det ærede Medlem, der talte paa Venstres Vegne (J. C. Christensen), udtalt, at Venstre vilde medvirke til at ændre Grundlaget for Kapitelstaksten, og jeg takkede den Gang det ærede Medlem for de Udtalelser, thi jeg mente, at det Grundlag, der forelaa, ikke var særlig godt, og jeg mener fremdeles, at det, vi blev enige om her i Folketinget, nemlig at tage en Gennemsnitspris for 4 Aar, var et bedre Grundlag end Prisen et enkelt Aar, fordi vi saa ikke vilde risikere at faa saa store Svingninger, som vi ellers vilde faa. Jeg maa imidlertid meget beklage, at det har vist sig, at det Tilsagn, som blev givet fra den Side, er frafaldet, saa at vi alligevel ikke har opnaaet en Overenskomst om et fastere Grundlag for Kapitelstaksterne. Det er vist en ret stor Sjældenhed, at et Lovforslag bliver vedtaget i Folketinget med saa stor Tilslutning fra alle Sider og derefter bliver frafaldet i den Grad, som sket er, oppe i Landstinget, men det er ogsaa en Sjældenhed, at vi har saadanne Forhold, som vi har i Øjeblikket, hvor Yderne efter Kapitelstakst i Aar vil komme til at betale henmod 50 pCt. større Afgift end Gennemsnitskapitelstaksten for flere Aar. At dette vil ramme ret haardt, er givet. Kilden til disse Afgifter, særlig

til Arvefæsteafgiften, er den Restkøbesum, som er blevet indestaaende i Jorden, og naar det har været fastsat, at Afgiften skulde svares efter Kapitelstakst, og dette er fastsat, for at ikke denne Afgift skulde blive for urimelig stor, maa vi sige, at den Afgift, de kommer til at svare i Aar, i sine Virkninger er lig en Aagerrente af den Købesum, som blev staaende i Jorden. Naar vi ved, hvordan de Mennesker, som skal svare denne Afgift, er stilledes i Øjeblikket, at de maa købe deres Foderstoffer til meget høje Priser — vi stunder desuden nu mod Foraaret, hvor de skal lægge deres Sæd, og hvor en Masse Mennesker skal købe den til urimeligt høje Priser — maa alle indrømme, at Tilstanden vil blive særdeles trykkende for disse Mennesker, naar de samtidig faar deres Afgifter forhøjet i den Grad, som Tilfældet er, og jeg maa derfor meget beklage, at det ikke har været muligt at opnaa en Overenskomst om disse Forhold i Fællesudvalget.

Fællesudvalget har delt sig i et Flertal, bestaaende af 20 Medlemmer, og et Mindretal, bestaaende af 10 Medlemmer. Flertallet har med nogle Ændringer sluttet sig til Lovforslaget, som det blev vedtaget i Landstinget, hvorimod Mindretallet har sluttet sig til det Lovforslag, som blev vedtaget ved tredie Behandling her i Folketinget med de Ændringer, som den Gang blev foreslaaet af Landbrugsministeren, og saa med en lille Ændring til § 4. Sammenligner man det Forslag, der er indstillet af Flertallet i Fællesudvalget, med det Forslag, der er vedtaget her i Folketinget, vil man se, at de to første Paragraffer i Folketingets Vedtagelse er udgaet. Den første Paragraf i Folketingets Affattelse gik ud paa, at Kapitelstaksten skulde sættes efter Gennemsnittet for 4 Aar for derved at faa en mere stabil Ordning i Fremtiden og en lavere Kapitelstakst i Aar. Og naar § 1 udgik, var Følgen deraf, at ogsaa § 2 maatte udgaa. § 1 i Flertallets Forslag omfatter nu Moratoriet for Ydelser i natura, altsaa noget i Lighed med § 3 i Folketingets Forslag. Der er dog en væsentlig Forskel, idet der i Flertallets Forslag staar i næstsidste Linie af første Stykke: „medmindre Afgiftsmotageren er villig til at give Henstand“, medens der i § 3 i Folketingets Affattelse staar: „kan Yderen forlange Henstand med Udredelsen“. § 3 i Flertallets Forslag gaar ud paa, at de, der yder Jordebogsafigter — det drejer sig om dem, der har været Genstand for Aflysning ved Lov